

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки, права та управління бізнесом

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття ступеня бакалавра
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
за освітньою програмою «Економіка та планування бізнесу»

на тему: **«ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ТА ОЦІНКА
ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОЄКТУ У СФЕРІ ПОСЛУГ (НА ПРИКЛАДІ
ОХОРОННОГО АГЕНТСТВА)»**

Виконавець:

Студент ФЕУП

Бодякін Даніїл Сергійович _____

Науковий керівник:

д.е.н, професор

Андрейченко Андрій Вадимович _____

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми кваліфікаційної роботи. У сучасних умовах розвитку економіки та зростання рівня соціальної нерівності питання безпеки набувають особливої ваги. Збільшення кількості кримінальних випадків, загроз для майна та особистої безпеки стимулює зростання попиту на професійні охоронні послуги.

Успішна діяльність бізнесу, державних установ та приватних осіб значною мірою залежить від надійності системи захисту, що забезпечує безпеку на різних рівнях.

Створення охоронного агентства як суб'єкта господарювання, що надає комплексні послуги безпеки, є актуальним і важливим кроком у відповіді на виклики сучасного ринку. Використання сучасних технологій, кваліфікованого персоналу та індивідуальний підхід до потреб клієнтів сприяють підвищенню ефективності охоронної діяльності та відповідно мінімізації ризиків.

Охорона відіграє ключову роль у забезпеченні стабільності та безпеки як для бізнесу, так і для суспільства загалом. Надійна система захисту дозволяє запобігти втратам майна, уникнути кримінальних інцидентів та знизити ризики виникнення надзвичайних ситуацій.

Особливо важливою є охорона для підприємств, що працюють із цінними ресурсами або мають велику кількість клієнтів.

Відчуття безпеки підвищує довіру клієнтів і партнерів, що безпосередньо сприяє розвитку бізнесу. Крім того, охоронні послуги допомагають підтримувати правопорядок і зберігати громадський спокій, що є фундаментом сталого соціального розвитку.

В умовах розвитку малого та середнього бізнесу в Україні, а також підвищеної уваги до безпеки в суспільстві, реалізація проєкту зі створення охоронного агентства має стратегічне значення. Вона сприятиме не лише зміцненню правопорядку, але й розвитку підприємництва, створенню нових робочих місць та підвищенню рівня довіри громадян.

Вибрана тема є надзвичайно актуальною та має значну суспільну вагу, оскільки інтегрує економічні, соціальні та безпекові складові, що створюють фундамент для сталого розвитку бізнесу та захисту прав і інтересів клієнтів. Важливо зазначити, що питання організації підприємницької діяльності у сфері безпеки детально досліджували провідні вчені, серед яких О. М. Пустовіт [20] (дослідження організації охоронної діяльності та управління безпекою); І. А. Гриценко [6] (економічне обґрунтування діяльності охоронних підприємств); О. І. Прокопенко (управління ризиками в охоронній сфері) [25]; Н. М. Коваль [13] (інновації та технології в охоронних послугах).

Проблемами бізнес-проектування та створення власного бізнесу займаються такі вчені, як В. А. Карпов [12], А. В. Андрейченко [1], Н.В. Доброва [9], В. В. Деньгуб [28] та інші.

Мета кваліфікаційної роботи – дослідження теоретичних, методичних і прикладних аспектів створення охоронного агентства.

Для досягнення поставленої мети необхідно розв'язати низку дослідницьких **завдань**:

- 1) охарактеризувати процес відкриття бізнесу в галузі безпеки та охоронної діяльності;
- 2) розглянути ринкові умови та конкурентне середовище в галузі охоронних послуг в Україні;
- 3) розробити рекомендації щодо вибору оптимальної форми підприємництва і системи оподаткування бізнесу;
- 4) проаналізувати поточні тенденції розвитку ринку охоронних послуг в Україні;
- 5) провести порівняльний аналіз конкурентних пропозицій щодо охорони та забезпечення безпеки бізнесу на ринку;
- 6) здійснити розрахунки щодо формування витрат на відкриття охоронного агентства;
- 7) провести розрахунок інтегральних показників економічної ефективності проєкту;
- 8) визначити стейкхолдерів проєкту;
- 9) ідентифікувати потенційні ризики та запропонувати заходи щодо їх мінімізації.

Об'єкт дослідження – процес планування, реалізації та обґрунтування економічної ефективності бізнес-ідеї в охоронній галузі.

Предмет дослідження – бізнес-проєктування започаткування власної справи у сфері охоронного бізнесу.

Методи дослідження. Для досягнення мети кваліфікаційної роботи бакалавра та виконання поставлених завдань були використані наукові методи дослідження та пізнання.

Методи аналізу та синтезу, індукції та дедукції дали змогу розглянути теоретичні основи підприємництва, а також вивчити специфіку діяльності у сфері безпеки та охорони.

Порівняльний метод було застосовано для аналізу різних організаційно-правових форм підприємств, що надають охоронні послуги.

Для оцінки внутрішніх і зовнішніх факторів впливу на діяльність майбутнього підприємства використовувалися SWOT- і PESTLE-аналізи, що допомогли виявити потенційні сильні та слабкі сторони, а також зовнішні загрози та можливості.

Метод експертного оцінювання дав змогу підготувати реєстр ризиків охоронних послуг та визначити найбільші небезпеки для бізнесу.

Метод фінансово-економічного моделювання був використаний для розробки фінансової моделі бізнесу: оцінки витрат, прогнозування доходів, розрахунку строку окупності та визначення ключових показників ефективності проєкту.

Інформаційна база дослідження. Інформаційна база дослідження –

законодавчі й нормативно-правові акти України, наукові праці вітчизняних дослідників, матеріали науково-практичних конференцій, публікації у фахових періодичних виданнях, а також статистичні інформаційні дані Державної служби статистики України та Головного управління статистики в Одеській області.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра включає вступ, три розділи з вісьмома підрозділами, підсумкові висновки та список використаних джерел, що налічує 30 позицій. Загальний обсяг кваліфікаційної роботи становить 85 сторінки, при цьому основний зміст охоплює 82 сторінок. У роботі представлено 35 таблиць і 3 ілюстративні рисунки.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«Організаційно-економічні передумови започаткування бізнесу в сфері охоронних послуг»** розглядається характеристика процесу відкриття бізнесу в галузі безпеки та охоронної діяльності, досліджено умови здійснення підприємницької діяльності у сфері охоронних послуг в Україні, а також обґрунтовано форми підприємництва та системи оподаткування на етапі створення охоронного бізнесу.

У другому розділі **«Аналітичне обґрунтування доцільності створення охоронного агентства»** досліджено сучасний стан ринку охоронних послуг, здійснено оцінку конкурентних переваг новоствореного охоронного бізнесу, сформовано витрати на відкриття охоронного агентства.

У третьому розділі **«Економічне обґрунтування ефективності створення охоронного агентства»** здійснено розрахунок та оцінку показників економічної ефективності проєкту, надано характеристику життєвого циклу проєкту та аналіз стейкхолдерів охоронного агентства, здійснено ідентифікацію потенційних ризиків та розроблено заходи щодо їх мінімізації.

ВИСНОВКИ

1. Охоронне агентство має всі передумови для успішної інтеграції у національний ринок безпеки. Комплексний підхід до організації діяльності, включаючи юридичне оформлення, кадрову політику, матеріально-технічне забезпечення та дотримання ліцензійних умов, забезпечує надійні передумови для сталого функціонування бізнесу. Особливе значення має адаптація до вимог законодавства України та врахування тенденцій цифровізації галузі. В умовах війни, зростання загроз для майна і життя громадян охоронна діяльність набуває стратегічного значення для соціальної стабільності. Запровадження новітніх технологій, мобільних груп реагування та індивідуалізованих рішень підвищує якість обслуговування та рівень довіри клієнтів.

Сфера охоронних послуг в Україні демонструє стійке зростання й модернізацію, що зумовлено актуальністю безпекових викликів та урбанізаційними процесами. На початок 2025 року в Україні зареєстровано понад 7000 суб'єктів господарювання, що мають чинну ліцензію на охоронну діяльність, проте лише близько 10% з них здійснюють активну операційну діяльність. Це свідчить про високий рівень конкуренції та поступову професіоналізацію галузі.

Найбільший попит на охоронні послуги спостерігається у великих містах, зокрема в Одесі, яка вирізняється потужною комерційною інфраструктурою, туристичним потоком і впровадженням елементів «розумного міста». До провідних тенденцій галузі належать використання хмарних технологій, біометричних систем доступу, безпілотного моніторингу зростання значущості мобільних груп реагування. Охоронний бізнес в Україні має високий потенціал стати стратегічною складовою системи національної безпеки, здатною до масштабування та цифровізації.

2. Основним видом діяльності ТОВ «Варта Безпеки» обрано КВЕД 80.10 «Діяльність приватних охоронних служб», що охоплює надання послуг з фізичної охорони об'єктів, супроводу матеріальних цінностей, охорони масових заходів та особистої безпеки осіб. Передбачено використання додаткових видів економічної діяльності, зокрема: КВЕД 80.20 «Обслуговування систем безпеки»; КВЕД 74.90 «Інша професійна, наукова та технічна діяльність»; КВЕД 43.21 «Електромонтажні роботи». Такий підхід забезпечує комплексне охоплення ринку охоронних послуг і дозволяє агентству надавати клієнтам індивідуальні рішення з безпеки на всіх рівнях.

3. Проєкт створення ТОВ «Варта Безпеки» в Приморському районі м. Одеса є обґрунтованим кроком у розвитку охоронного бізнесу в умовах зростаючого попиту на безпеку. Обрана організаційно-правова форма

ТОВ забезпечує юридичну стабільність, можливість ліцензування, гнучкість управління та захист відповідальності засновників. Для зручності обліку та цінової конкурентоспроможності обрано 3 групу спрощеної системи оподаткування зі ставкою 5% без ПДВ, що відповідає потребам малого та середнього бізнесу на етапі становлення.

4. Охоронне агентство ТОВ «Варта Безпеки» пропонує широкий спектр послуг, що відповідають сучасним потребам ринку безпеки в Україні. Асортимент охоплює як фізичну, так і технічну охорону, відеоспостереження, супровід, консалтинг і електромонтажні роботи. Компанія орієнтована на впровадження новітніх технологій та роботу з корпоративними клієнтами. Такий підхід дозволяє створити комплексну систему безпеки та забезпечити високу якість послуг в умовах зростаючого попиту та загроз.

5. ТОВ «Варта Безпеки» виходить на ринок охоронних послуг Одеси з вигідним поєднанням технологічної інноваційності, клієнтоорієнтованості та широкого спектра послуг. Проведений аналіз свідчить, що компанія має чітко визначену цільову аудиторію – соціально активний та безпеково свідомий

сегмент споживачів, серед яких малий і середній бізнес, житлові комплекси, освітні та медичні установи.

На ринку спостерігається висока конкуренція, однак багато чинних гравців зосереджуються на вузьких напрямках або не мають достатнього рівня персоналізації та цифровізації сервісу. Завдяки використанню моделі 5P, ТОВ «Варта Безпеки» формує конкурентну перевагу через гнучке ціноутворення та високий рівень підготовки персоналу. У порівнянні з провідними охоронними компаніями Одеси, ТОВ «Варта Безпеки» позиціонує себе як гнучкий, клієнтоорієнтований та технологічно підкований учасник ринку, здатний адаптуватися до різних типів об'єктів – від житлових комплексів до промислових підприємств. Конкуренти мають сильні сторони: репутація («СОБ», «ЗЕВС»), досвід у банківському секторі («Карабінер»), охоплення регіонів («Венбест»), але їхні послуги часто менш персоналізовані, а рівень технологічного обслуговування не завжди відповідає сучасним вимогам.

SWOT-аналіз підтверджує, що підприємство має значний потенціал зростання, попри наявні внутрішні обмеження (відсутність репутації, обмежена інфраструктура). Свої слабкі сторони компанія може компенсувати завдяки сильним сторонам – комплексності послуг, локальній орієнтації та технологічному підходу.

PESTLE-аналіз демонструє, що зовнішнє середовище створює нові можливості – зокрема зростання попиту на охорону в умовах воєнного стану, потреба у цифрових рішеннях у сфері безпеки.

Загалом, стратегічна позиція ТОВ «Варта Безпеки» дозволяє ефективно стартувати в умовах динамічного ринку, поступово розширювати присутність і формувати довготривалі відносини з клієнтами завдяки надійності, сучасності та професіоналізму.

6. Загальна структура витрат охоронного агентства «Варта Безпеки» свідчить про ретельно продуманий фінансовий підхід до започаткування та подальшого функціонування підприємства. Пріоритетними напрямками витрат виступають заробітна плата з ЄСВ (57,85% усього бюджету) та матеріальні витрати (13,66%), що повністю відповідає специфіці охоронної діяльності, де ключову роль відіграє якісний людський ресурс і технічне забезпечення.

До основних складових ефективної роботи агентства належать: стабільне фінансування заробітної плати охоронного персоналу та технічного персоналу; значні вкладення в автомобільний парк (оренда, паливо, ТО), які забезпечують мобільність та оперативність реагування; амортизація техніки й обладнання, що забезпечує планову модернізацію інфраструктури; продумана система реклами та просування як у період відкриття, так і в щомісячній діяльності; раціональна інвестиційна стратегія з використанням як власних, так і кредитних коштів, що свідчить про довгострокове планування розвитку бізнесу.

Загальний обсяг стартового капіталу, необхідного для запуску охоронного агентства, становить 383 378 грн.

Загальний обсяг поточних витрат у 8 123 007 грн на рік гарантує високий рівень безпеки, конкурентоспроможність послуг та стійке функціонування на динамічному ринку охоронних послуг України. Такий підхід створює фінансову основу для подальшого зростання, розширення клієнтської бази та зміцнення репутації компанії.

7. Проведений аналіз економічної доцільності створення охоронного агентства ТОВ «Варта Безпеки» засвідчив високий рівень інвестиційної привабливості та перспективність реалізації проєкту. Річна виручка у перший рік діяльності становить 7 962 200 грн, при цьому з другого року очікується стабільне зростання доходів на рівні 10% щороку. Це зумовлено розширенням клієнтської бази, активною маркетинговою стратегією та підвищенням попиту на послуги комплексної безпеки. Незважаючи на від'ємний фінансовий результат у перший рік функціонування (збиток – 638 539 грн), підприємство виходить на прибуткову траєкторію вже з другого року, досягаючи чистого прибутку 1 005 358 грн у п'ятий рік. Грошовий потік демонструє стійку позитивну динаміку, що створює умови для самофінансування та масштабування бізнесу. Ключові показники ефективності підтверджують фінансову обґрунтованість проєкту. Чистий приведений дохід (NPV) становить 782 409 грн, що свідчить про додатковий прибуток понад вкладені кошти. Індекс прибутковості (PI) = 3,04 підтверджує високу віддачу: на кожную 1 грн інвестицій припадає понад 3 грн дисконтованого доходу. Середня норма рентабельності (ARR) становить 151,65%. Внутрішня норма рентабельності (IRR) = 57,14% та перевищує ставку дисконтування 24%, що свідчить про сильну фінансову стійкість проєкту. Дисконтований період окупності (PBP) складає 2,02 року, що є дуже позитивним показником у сфері малого та середнього бізнесу.

У сукупності, усі розрахункові показники демонструють високий потенціал проєкту до прибутковості та його швидку окупність. Інвестиційний проєкт охоронного агентства ТОВ «Варта Безпеки» є економічно доцільним, фінансово ефективним і може бути рекомендований до реалізації.

8. Життєвий цикл проєкту створення охоронного агентства «Варта Безпеки» охоплює шість основних етапів – від ініціації до модернізації або завершення. Така поетапна структура дозволяє ефективно організувати процес запуску агентства, оптимізувати використання ресурсів та забезпечити сталий розвиток.

Аналіз стейкхолдерів показав, що найбільший вплив на реалізацію проєкту мають керівник агентства (10 балів), клієнти (10), постачальники техніки (9), інспектор служби охорони, юридична компанія та банківська установа (по 8 балів). Їхня активна участь є критично важливою для стратегічного управління, забезпечення матеріально-технічної бази, фінансової стабільності та правового супроводу. Правильне управління очікуваннями стейкхолдерів, своєчасна комунікація та залучення до ключових етапів проєкту створюють умови для його успішної реалізації, підвищують

якість надання охоронних послуг і зміцнюють довіру до бренду на ринку безпеки.

9. Аналіз ризиків проєкту створення охоронного агентства ТОВ «Варта Безпеки» показав, що діяльність у сфері безпеки супроводжується низкою загроз як внутрішнього, так і зовнішнього характеру. Визначено десять основних ризиків, кожен із яких оцінено за ймовірністю виникнення, впливом на проєкт і відповідною стратегією реагування.

Найбільш критичними виявилися ризики, пов'язані з витоком конфіденційної інформації (48 балів), високою конкуренцією (42) та труднощами з набором персоналу (42). Вони потребують посиленого контролю, впровадження політик інформаційної безпеки, постійного юридичного моніторингу та кадрової гнучкості.

АНОТАЦІЯ

Бодякін Д. С. «Економічне обґрунтування та оцінка ефективності проєкту у сфері послуг (на прикладі охоронного агентства)».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за освітньою програмою «Економіка та планування бізнесу». Одеський національний економічний університет. Одеса, 2025.

У роботі розглянуто організаційно-економічні аспекти започаткування підприємницької діяльності у сфері охоронних послуг. Охарактеризовано процес відкриття бізнесу в галузі безпеки, досліджено умови здійснення охоронної діяльності в Україні, обґрунтовано вибір організаційно-правової форми підприємства та системи оподаткування для новоствореного охоронного агентства. Оцінено економічну ефективність проєкту на основі ключових фінансових показників, проведено аналіз життєвого циклу проєкту.

Результати дослідження підтверджують доцільність створення охоронного агентства, його фінансову ефективність і перспективність подальшого масштабування на ринку безпеки України.

Ключові слова: охоронне агентство, безпека, послуги, бізнес-ідея, інвестиції, прибутковість, ефективність, ризики, економічне обґрунтування.

ANNOTATION

Bodiakin D. S. "Economic substantiation and evaluation of the effectiveness of a project in the service sector (using the example of a security agency)".

Bachelor's Qualification Thesis for the Degree of Bachelor in Specialty 076 "Entrepreneurship, Trade, and Exchange Activities" under the Educational Program "Economics and Business Planning." Odessa National Economic University. Odessa, 2025.

The study examines the organizational and economic aspects of starting an entrepreneurial activity in the field of security services. It describes the process of establishing a business in the security sector, explores the regulatory conditions for

conducting security operations in Ukraine, and substantiates the choice of the legal form and taxation system for the newly established security agency. The economic efficiency of the project is evaluated based on key financial indicators, and an analysis of the project's life cycle is conducted.

The results of the study confirm the feasibility of establishing a security agency, its financial viability, and the promising potential for expansion in Ukraine's security services market.

Key words: security agency, safety, services, business idea, investment, profitability, efficiency, risks, economic justification.